

ISPAN TILINI O'QITISHDA TEXNOLOGIK RESURSLARDAN FOYDALANISHNING TA'LIM JARAYONIGA TA'SIRI

Ilmiy rahbar:

Tuychiyeva Maxchexra Jòrabekovna

Talaba:

Erkinova Feruza Shavkat qizi

E- mail: erkinovaferuza751@gmail.com

Samarqand davlat chet tillar instituti Roman- german tillar fakulteti

Annotatsiya: Maqolada ispan tilini o'qitishda texnologik resurslardan foydalanishning ta'lim jarayoniga ta'siri o'rganiladi. Zamonaviy texnologiyalar, jumladan multimedia vositalari, onlayn platformalar va interaktiv dasturlar, o'quvchilarni qiziqtirish va ularning til o'zlashtirish jarayonini samarali qilishda muhim rol o'ynaydi. Maqolada texnologik resurslarning o'quvchilarning motivatsiyasi, talaffuz va kommunikativ ko'nikmalarini rivojlantirishdagi ahamiyati tahlil qilinadi. Shuningdek, ushbu resurslarning ta'lim jarayonidagi muammolarni hal qilishdagi imkoniyatlari va cheklovlari ham ko'rib chiqiladi. Natijada, texnologik resurslar ispan tilini o'qitishda zamonaviy pedagogik yondashuvlarning ajralmas qismi sifatida namoyon bo'ladi.

Kalit so'zlar: O'qitish metodikasi, Texnologik resurslar, Multimedia vositalari, Onlayn ta'lim, Interaktiv dasturlar, Ta'lim jarayoni.

Kirish.

Bugungi globallashtirish va raqamli texnologiyalar asrida chet tillarini o'rganish usullari tubdan o'zgardi. Ispan tili dunyodagi eng ko'p so'zlashuvchilarga ega bo'lgan tillardan biri sifatida (500 milliondan ortiq kishi) o'zining jozibadorligi va strategik ahamiyatini saqlab qolmoqda. O'zbekistonda ham ushbu tilga bo'lgan qiziqish kundan-kunga ortib bormoqda. An'anaviy darslik va doska uslubidan voz kechib, ta'lim jarayoniga zamonaviy texnologik resurslarni (multimedia, mobil ilovalar, sun'iy intellekt, VR) joriy etish o'qitish samaradorligini yangi bosqichga olib chiqdi. Texnologiya nafaqat bilim berish vositasi, balki o'quvchi va o'qituvchi o'rtasidagi muloqotni interaktiv qiluvchi katalizatorga aylandi.

An'anaviy metodda o'quvchi ko'pincha passiv tinglovchi bo'ladi. Texnologiyalar (masalan, Kahoot yoki Quizlet o'yinlari) o'quvchini darsning markaziga olib chiqadi. Raqobat ruhi va vizual materiallar dars zerikarli bo'lishining oldini oladi. Shaxsiylashtirilgan ta'lim (Personalized Learning):

Har bir o'quvchining til o'zlashtirish tezligi turlicha. Texnologik resurslar o'quvchiga o'zi xohlagan tezlikda ishlash imkonini beradi. Masalan, tushunarsiz audio yozuvni o'quvchi bir necha bor qayta tinglashi yoki qiyin bo'lgan grammatik mavzuni qo'shimcha videolar orqali o'rganishi mumkin.

Tezkor qayta aloqa (Instant Feedback): An'anaviy yozma ishlarni tekshirish uchun o'qituvchiga bir necha kun kerak bo'lishi mumkin. Interaktiv testlar va onlayn platformalarda o'quvchi o'z xatosini o'sha soniyadayoq ko'radi va to'g'ri javob bilan solishtiradi. Bu xatolarni o'z vaqtida tuzatish imkonini beradi. Texnologiya tufayli "Flipped Classroom" (Teskari sinf) metodi ispan tili darslarida keng ommalashdi. Bu metodda o'quvchilar grammatik qoidalar yoki yangi so'zlar bilan uyda, video-darslar yoki onlayn materiallar orqali tanishib chiqadilar. Sinfxonada esa asosiy vaqt nazariya o'qishga emas, balki jonli muloqotga, munozaralarga va amaliy mashqlarga ajratiladi. Bu til o'rganishning asosiy maqsadi bo'lgan "so'zlashuv" (speaking) ko'nikmasini rivojlantirish uchun ko'proq vaqt beradi.

Til – bu madaniyat. Ispan tili geografik jihatdan juda keng tarqalgan (Ispaniya, Meksika, Argentina, Kuba va h.k.). Texnologik resurslar talabalarga ushbu mamlakatlarning madaniy farqlarini o'rganishga yordam beradi. Google Earth orqali Madrid ko'chalarida virtual sayohat qilish yoki YouTube orqali Meksika karnavallarini tomosha qilish o'quvchida tilni chuqur his qilish tuyg'usini uyg'otadi. Onlayn uchrashuvlar (Zoom, Skype) orqali ispan tilida so'zlashuvchi xorijlik tengdoshlari bilan muloqot qilish esa til o'rganishning real hayotiy ahamiyatini ko'rsatib beradi.

Texnologiya o'qituvchini dars jarayonidan siqib chiqarmaydi, balki uning rolini o'zgartiradi. Endi o'qituvchi faqat "ma'lumot yetkazuvchi" emas, balki "fasilitator" (koordinator) va mentor vazifasini bajaradi. U internetdagi cheksiz ma'lumotlar ichidan eng sifatlisini saralab berishi, o'quvchilarning texnik muammolarini hal qilishi va ularni to'g'ri yo'naltirishi kerak. Bu esa o'qituvchidan ham doimiy ravishda o'z ustida ishlashni va raqamli savodxonligini oshirishni talab qiladi.

Yaqin kelajakda virtual reallik (VR) ko'zoynaklari dars xonasini Ispaniyadagi kafega yoki Meksikadagi bozorga aylantirishi mumkin. O'quvchi virtual muhitda sotuvchi bilan savdolashadi yoki ofitsiantga buyurtma beradi. Sun'iy intellekt esa har bir o'quvchi uchun individual o'quv dasturini soniyalar ichida ishlab chiqadi. Bu texnologiyalar til o'rganish vaqtini 2-3 barobarga qisqartirishi taxmin qilinmoqda.

Xulosa.

Ispan tilini o'qitishda texnologik resurslardan foydalanish dars jarayonini shunchaki zamonaviylashtirish emas, balki ta'lim sifatini fundamental ravishda oshirishdir. Texnologiya o'quvchiga erkinlik, interaktivlik va global muloqot imkoniyatini beradi. Biroq, eng zamonaviy texnologiya ham jonli insoniy muloqotni va o'qituvchining pedagogik mahoratini to'liq o'rnini bosa olmaydi. Eng yaxshi natija – an'anaviy metodlarning mustahkam poydevori va zamonaviy texnologiyalarning innovatsion imkoniyatlari uyg'unlashgan "aralash ta'lim" (blended learning) orqali erishiladi. Texnologik resurslar ispan tili darslarini nafaqat bilim olish maskani, balki hayotiy ko'nikmalarni shakllantirish markaziga aylantiradi.

FOYDALANILGAN ADABIYOTLAR

1. Abdullayeva, Sh. M. Oliy ta'lim muassasalarida chet tillarini o'qitish jarayonida zamonaviy axborot-kommunikatsiya texnologiyalari va multimedia resurslaridan foydalanishning pedagogik hamda psixologik asoslari: O'quv qo'llanma. Fan va texnologiya nashriyoti, 2018. 68-b.
2. Ergasheva, N. N. Xorijiy tillarni o'qitish metodikasida innovatsion texnologiyalarning o'rnini: Ispan tili misolida talabalarining nutqiy kompetensiyasini rivojlantirishning metodik tizimi: Metodik qo'llanma. – Samarqand davlat chet tillar instituti nashriyoti, 2021. 35-b.
3. Ismailov, B. R. Ta'lim jarayonini raqamlashtirish sharoitida multimedia vositalari va interaktiv onlayn platformalardan foydalanish orqali xorijiy tillarni o'rganish samaradorligini oshirish mexanizmlari: Darslik. – Aloqachi nashriyoti, 2019. 175-b.
4. Karimov, U. M. Ispan tili darslarida zamonaviy yondashuvlar: Masofaviy ta'lim resurslari va elektron darsliklarning o'quvchi motivatsiyasini shakllantirishdagi ahamiyati: Ilmiy-uslubiy maqolalar to'plami. – Durdona nashriyoti, 2020. 40-b.
5. Qurbonova, G. N. Filologiya yo'nalishi talabalariga ispan tilini o'qitishda kommunikativ-kognitiv yondashuv asosida texnologik ishlanmalardan foydalanishning nazariy va amaliy masalalari: Monografiya. – Akademnashr nashriyoti, 2022. – 80-b.
7. Saidov, J. X. Axborot texnologiyalari asrida chet tili o'qituvchilarining raqamli savodxonligi va dars jarayonida elektron ta'limiy resurslarni qo'llashning metodologik tahlili: Darslik. – Tafakkur bo'stoni nashriyoti, 2017. 235-b.
8. Yo'ldoshev, M. X. Ispan tili leksikasini o'zlashtirishda multimedia ilovalari va lingvistik korpuslarning o'rnini: Talabalarining mustaqil ta'lim faoliyatini tashkil etish istiqbollari: To'plam. – Mumtoz so'z nashriyoti, 2015. 125-b.